

VAL 2013:
VEL MINDRE
MAKT TIL EU

VALAVIS ROGALAND:
**Kva svarar
kandidatane frå
Rogaland?**

Baksida

PARTIA OM EU OG EØS:
**Vi har lese
programma
for deg**

Midten

KOMMENTAR:
**EU og
Noreg**

■ Stortingsvalet 2013 er viktig. Debatten om EØS-avtalen og behov for alternativ til EØS veks i styrke. Fleire parti har stilt seg positive til at EU og EØS vert tema i valgkampen. Nei til EU meiner dette er rett og positivt.

■ Sammensetjinga av Stortinget og regjeringa etter valet avgjør kva retning samarbeidet med EU skal ha framover. Det er dermed viktig at veljarane får vite kva dei enkelte partiene og kandidatane meiner om eit eventuelt norsk EU-medlemskap og om EØS-avtalen, aktuelle direktiv og moglege alternativ, mellom anna ein ny handels- og samarbeidsavtale.

■ Nei til EU vil ikkje tilrå spesielle parti eller kandidater. Men me meiner partia og kandidatene skuldar veljarane å fortelja sitt syn i desse viktige sakene. Nei til EU har difor spurt aktuelle kandidater om deira mening i viktige spørsmål for vårt demokrati og vårt tilhøve til EU og EØS.

■ No er det opp til deg å sjå til at di meining vert representert best mogeleg. Me meiner at for Noreg vil det vera svært uheldig å koma inn i EU, og me meiner at Noreg i større grad må nyttja retten til å seia nei til fleire uheldige direktiv frå Brussel. Me vil setja EØS-avtalen under kritisk debatt etter at me har hatt den i 20 år.

■ Godt val!

Av Olaf Gjedrem
Leiar av Nei til EU i
Rogaland

SPENNANDE STORTINGSVAL:

Vel mindre makt til EU

**Nei til EU si spørjeundersøking blant
stortingskandidatane viser at EU-
medlemskap er uaktuelt, men det
viktige spørsmålet er om EU skal få
meir eller mindre makt i Noreg.**

■ Vil vi få eit enda meir EU-venleg storting, eller eit storting som ikkje bukkar for alt frå EU? Vil Stortinget tvihalde på EØS eller vurdere alternativa til dagens EØS-avtale? Vil Stortinget bruke vetoretten aktivt mot nye EU-reglar i EØS?

■ Ut frå meiningsmålingane kan resultatet bli meir makt til EU i Noreg. Men det treng ikkje bli slik. Det er opp til deg og ditt val. Det finst mange parti og kandidatar som meiner noko anna. Der som EU-spørsmålet og EU si makt i Noreg er viktig for deg – sjekk kva partia og kandidatane meiner om seks sentrale EU/EØS-spørsmål. Du kan velje mindre makt til EU!

I Rogaland:

■ EU- og EØS-kritikarar har mange kandidatar å røyste på i Rogaland. SV, Sp, Raudt, Kystpartiet og NKP i Rogaland er mot EU-medlemskap, vil erstatte EØS-avtalen med ein handelsavtale, og vil setje meir hardt mot hardt mot EU. KrF er også mot EU-medlemskap. Ap og Frp er delt, og Venstre og Miljøpartiet er uklare. ■ Høgre er for norsk EU-medlemskap og EØS-avtalen, og mot å bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen ofte mot EU-direktiv. ■ Ap, Frp, Venstre og KrF er for EØS, men delt i spørsmålet om å bruke reservasjonsretten meir aktivt. Venstre og Miljøpartiet ønskjer derimot å bruke vetoretten meir enn i dag.

TRENG IKKJE EØS FOR Å SELGE VARENE VÅRE:

Knuser EØS-myten

**Ein ny rapport frå Menon
Business Economics avdra-
matiserer konsekvensane
for eksporten av å erstatte
EØS-avtalen med andre
avtaleformer.**

Den mest seigliva myten i EØS-debatten er at Noreg er avhengig av EØS-avtalen for å få selt varene og tenestene våre på EU-marknaden. Menon-rapporten viser at det er mogleg å dekkje eksportverksemadene sine behov gjennom andre avtaleformer enn EØS-avtalen.

Menon-rapporten slår fast at ein avtale som den EU forhandla fram med Sør-Kor-

ea i 2010, kan vere eit alternativ til dagens EØS-avtale. Dette alternativet vil også ligge nærmere opp til det dei fleste skeptikarane til dagens EØS-avtale ønskjer. Avtalen viser at EU er villige til å inngå omfattande handelsavtalar med viktige handelspartnerar.

– Dette alternativet baserer seg på den mest moderne og omfattende handelsavtalen EU har inngått med eit anna land, seier Leo Grünfeld, forskingsleiar i Menon.

Spennande alternativ

Ann Ørjebu er leiar av ungdomsutvalet i Industri Energi. Ho synest dette alternativet

Ann Ørjebu: – Vi skal ikkje la oss påvirke av skremslepropagandaen om at vi ikkje får selt varene våre.

til EØS er spennande.

– Vi skal ikkje la oss påvirke av skremslepropagandaen. Det er ikkje meir hald i skremslene i dag enn for 20-30 år sidan, seier ho.
– Eg trur vi vil klare oss

utan EØS, men det krev ein iherdig innsats og gode forhandlarar frå vår side. Å seie opp EØS krev gode avtalar for industrien, og eg trur vi kan få god bruk for denne utgreiinga.

Bli medlem

Send denne SMS-meldinga:
NEITILEU <DITT NAMN OG
POSTADRESSE> til 2090.
Eller ring tlf 22 17 90 20.
Medlemskapen kostar 150 kr.

VALG 2013:

VELG MINDRE MAKT TIL EU

Heming Olaussen

Leder i Nei til EU

Mindre makt til EU

■ **9. september er** det stortingsvalg.

Skal vi få nok et valg der fortelsen kommer til å prege valgkampen? Fortelsen om at en svært stor del av de lover Stortinget skal vedta i perioden 2013–2017 vil bli utarbeidet i Brussel, ikke i Norge. I 2012 importerte Norge nesten 500 lover fra EU. Norge blir mer og mer integrert i den politiske unionen EU, på tvers av folkets vilje. Diskusjoner om alvorlige samfunnsproblemer som blant annet transportpolitikk, innvandring, klimapolitikk, energispørsmål, sosial dumping, sunn mat, folkehelse og velferdsstat henger i løse lufta når de ikke blir koplet til Norges forhold til EU. Altså til EØS- og Schengen-avtalene.

EU setter rammene for mye av den nasjonale politikken. Det ser vi når EU vil konkurransesettet jernbanen, når de vil sette begrensninger for kampen mot sosial dumping, når de vil ha fri flyt av underbetalte langtransportsjåfører fra lavkostland, når de vil bestemme hvordan sikkerhetsarbeidet i Nordsjøen skal ordnes eller diktere premissene for norsk grensekontroll. EUs makt i Norge er betydelig, men en ikke-sak dersom ja-sida, Erna Solberg og Jens Stoltenberg får bestemme.

Vi kan forstå at norsk EU-medlemskap ikke er på dagsorden. Den saken har folket avlyst, i hvert fall inntil videre. Når 70 prosent sier nei, mister selv Erna og Jens motet.

Nei til EU tar kampen for det åpne, demokratiske ordskiftet. For at folk skal få kunnskap og innsikt i årets valgkamp. Derfor har vi gjennomført en omfattende kartlegging av

nesten 400 kandidaters stilling til seks sentrale og aktuelle EU- og EØS-spørsmål, og offentliggjør svarene så bredt vi bare makter. I denne avisas viser vi svarene fra kandidatene i ditt fylke, i håp om at du som velger vil ta også dette med i betrakning før du legger stemmen din i urna. Vi legger også fram en oversikt over partiene programposter om EU, EØS og Schengen.

Nei til EU er overalt rundt i landet for å drive folkeopplysning fram mot valget. Med stands på stevner, konserter og mange andre steder der mye folk samles. Vi anbefaler verken noe spesielt parti eller regjeringsalternativ, men ber deg tenke sjøl. På hvilke partier og kandidater som deler ditt syn på EU og EØS.

I tillegg setter vi i denne valgkampen et spesielt fokus på EUs foreslalte krav om å konkurransesettet persontrafikk på jernbanen, også i Norge. Et skoleksempel på en sak som etter vår mening bør styres nasjonalt og ikke fra Brussel. Vi vil konfrontere ledende politikere, og vi vil gjennomføre en morgenaksjon med flygeblad og info om saken på perrongene rundt om i Norge.

Nei til EU stiller ikke til valg, men vi benytter valgkampen til å få EU- og EØS-saker på dagsorden. Det ser ut til at vi nok en gang må påta oss dette demokratiske ansvaret sjøl – i samarbeid med våre venner i nei-alliansen. Media ser ut til å være mest opptatt av å trille teneringer. Politikerne av å bli valgt, uten at folk skal forstå hvor lite makt de faktisk har. Den har de i betydelig grad overlatt til EU. Du kan redusere EUs makt i Norge. Ditt valg avgjør!

Ansvarlig redaktør: Heming Olaussen

Redaktør: Sindre Humberset

Post- og besøksadresse: Storgata 32, 0184 Oslo

Kontakt oss:

standpunkt@neitileu.no

Layout: Eivind Formoe

Redaksjon: Hildegunn Gjengedal, Marianne Granheim Trøyflat og

Dag Seierstad.

Korrektur: Kjell Arnestad.

Opplag: 1 050 000.

Redaksjonen avslutta: 28. juni 2013.

Medlemskap i Nei til EU

koster 330,- kroner og kan betales inn til kontonummer 7874 05 0151.

Trykkansvarlig: Datatrykk

Et flertall mener EU har for stor makt

■ **En meningsmåling** Sentio har utført for Nationen, viser at 53 prosent av befolkningen mener at «EU har for stor innvirkning i Norge». Bare 11 prosent

er uenige i påstanden, skriver Nationen 24. juni 2013. En Sentiomåling opprettet i mars 2012 viser at befolkningen vil oppgi EØS-avtalen dersom alternati-

vet er en handelsavtale. 43 prosent ønsker en handelsavtale, 21 prosent vil ha EØS og 36 prosent vet ikke.

LES BAKGRUNNEN FOR SPØRSMÅLENE VI HAR STILT STORTINGSKANDIDATENE:

Seks sentrale

Nei til EU har bedt partienes øverste listekandidater svare på seks sentrale spørsmål angående Norges forhold til EU. Svarene i ditt fylke kan du lese på baksiden.

I denne teksten gir vi bakgrunnen for spørsmålene vi har stilt. Nei til EUs kandidatundersøkelse 2013 er også tilgjengelig på neitileu.no. Her ligger også flere kandidater og svar enn vi har fått plass til her.

1. Mener du at Norge skal bli medlem av EU?

Nei til EU arbeider mot at Norge skal bli medlem av EU, og mot at det norske samfunnet skal tilpasses til den samfunnsformen EU-systemet innebærer. Folkestyre er grunnlaget for samfunnet vårt.

Det har vært et stort og stabilt flertall mot EU-medlemskap i meningsmålingene helt siden 2005. Dermed våger ingen på ja-siden å sette i gang en ny medlemskapskampanje nå. Men ja-siden gir seg ikke, og det er viktig å sikre et stort flertall mot EU på Stortinget.

2. Det ligger et forslag til behandling i Stortinget om å endre Grunnlovens § 93. Dette skal gjøre det enklere å melde Norge inn i EU. Forslaget innebærer at Stortinget med 2/3-flertall, etter en rådgivende folkeavstemming, kan melde Norge inn i EU. I dag er kravet 3/4-flertall. Støtter du en slik endring av Grunnloven?

Dette forslaget har også blitt nedstemt i 2008 og 2012. Stortingsrepresentantene som foreslo grunnlovsendringen som ble nedstemt i 2012, hevdet at EU-spørsmålet ikke var bakgrunnen for forslaget, til tross for at de alle er EU-tilhengere, og at to av dem, Svein Roald Hansen og Inge Lønning, dessuten har vært ledere i Europabevegelsen.

3. Vil du foretrekke EØS-dersom alternativet er en bilateral handelsavtale?

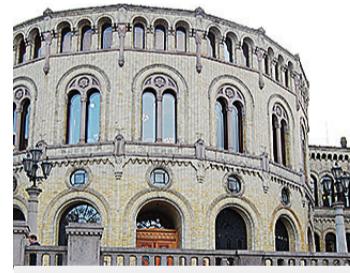
Nei til EU er mot både EU-medlemskap og EØS-avtalen, men det er ingen tvil om at et EU-medlemskap ville gitt mer av det som er negativt med EØS.

Norge fører en selvstendig utenriks- og sikkerhetspolitikk. Vi har råderett over fiskeripolitikken og landbrukspolitikken. Vi slipper euroen og bestemmer selv over pengepolitikken. Dermed kan vi styre renten og

Dårligere tilbud. – Konkurranseutsetting svarer ikke på dagens utfordringer innan jernbane, sier Amanda Eldnes i Norsk Jernbaneforbund. Et regjeringskifte vil føre til mer privatisering på jernbanen.

FOTO: SINDRE HUMBERTSET

Endrer spillereglene. EU-tilhengerne vil endre grunnloven.

5. Mener du at reservasjonsretten i EØS bør brukes mot Jernbanepakke IV som vil pålegge Norge å konkurransesettet persontrafikken?

Med Jernbanepakke IV vil EU ta full styring over hvordan jernbanen skal drives i Norge. Hvis EU får viljen sin, vil det enten bli mindre penger å kjøre tog for, eller vi skattebetalere må ut med mer penger for det samme tilbuddet.

– Dersom EUs jernbanepakke blir vedtatt, vil det være et svært stort inngrep i den enkelte stats rett til å organisere sin egen kollektivtrafikk tilpasset nasjonale forhold, sier Amanda Eldnes, leder i ungdomsutvalget i Norsk Jernbaneforbund.

6. Bør Norge benytte reservasjonsretten i EØS mer aktivt?

Et resultat av den pågående EØS-debatten er at flere parti åpner for mer aktiv bruk av reservasjonsretten. Til nå har Norge kun reservert seg mot postdirektivet. Dersom det blir regjeringskifte kan reservasjonen mot postdirektivet bli reversert og nye problematiske direktiv bli innført i ekspressfart.

Historisk LO-vedtak om EØS

■ **LO-kongressen i mai** gjorde historiske vedtak som vil ta EØS-debatten til et helt nytt nivå. Kongressen skjerpet kravene til EØS-avtalen kraftig

blant annet ved å kreve forrang for norske arbeidslivsordninger framfor EØS-regler. De krever også at denne forrangen må avklares med EU. LO avviser også

EUs jernbanepakke og håndhevingsdirektivet dersom det truer norske tiltak mot sosial dumping.

FOTO: ANDREA STRØMMEN

TENE:

De EU og EØS-spørsmål

	Norsk EU-medlemskap	EØS-avtale eller handelsavtale	Reforhandle EØS-avtalen	Jernbane-pakke IV	Postdirektivet	Datalagrings-direktivet	Schengen-avtalen	Norsk deltagelse i EUs kampstyrker
Arbeiderpartiet	JA :(	EØS-AVTALEN :(	NEI :(	IKKE TATT STILLING :(	NEI :(	JA :(	JA :(	JA :(
Fremskrittspartiet	IKKE TATT STILLING :(	EØS-AVTALEN :(	JA :(	JA :(	JA :(	NEI :(	VIL VURDERE :(	JA :(
Høyre	JA :(	EØS-AVTALEN :(	NEI :(	JA :(	JA :(	JA :(	JA :(	JA :(
Kristelig Folkeparti	NEI :(	EØS-AVTALEN :(	NEI :(	JA :(	JA :(	NEI :(	JA :(	JA :(
Senterpartiet	NEI :(	HANDELS-AVTALE :(	JA :(	IKKE TATT STILLING :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(
Sosialistisk Venstreparti	NEI :(	HANDELS-AVTALE :(	JA :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(	VIL VURDERE :(	NEI :(
Venstre	IKKE TATT STILLING :(	EØS-AVTALEN :(	NEI :(	JA :(	JA :(	NEI :(	JA :(	JA :(
Rødt	NEI :(	HANDELS-AVTALE :(	JA :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(
Kystpartiet	NEI :(	HANDELS-AVTALE :(	JA :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(	NEI :(
Miljøpartiet De Grønne	IKKE TATT STILLING :(	IKKE TATT STILLING :(	IKKE TATT STILLING :(	NEI :(	IKKE TATT STILLING :(	NEI :(	IKKE TATT STILLING :(	IKKE TATT STILLING :(

ENIG MED NEI TIL EU

TAR IKKE STANDPUNKT

UENIG MED NEI TIL EU

Regjeringskifte med store følger for flere EU-saker

Vi har gått gjennom partiene vedtatt stortingsvalgprogram. Her er noen av konklusjonene:
■ EU-medlemskap er uaktuelt i de neste fire årene.

■ EØS-debatten har flyttet flere av partiene, men ingen av de aktuelle regjeringsalternativene vil gå inn for å si opp avtalen.
■ Venstre sier «tja» til EU.

■ Et regjeringskifte kan føre til at postdirektivet og jernbanepakken blir innført i Norge.
■ Frp ønsker å reforhandle EØS-avtalen og vil fortløp-

ende vurdere norsk deltagelse i Schengen-samarbeidet.
■ Arbeiderpartiet ønsker å bruke handlingsrommet i EØS-avtalen aktivt for å ivareta ar-

beidstakernes rettigheter
■ Senterpartiet ønsker folkeavstemning om EØS-avtalen og utmelding av Schengen-avtalen.

Følg EU-sakene i stortingsvalget på www.neitileu.no

Disse spørsmålene stilte vi:

VALG 2013:
VELG MINDRE
MAKT TIL EU

Spørsmål 1	Spørsmål 2	Spørsmål 3	Spørsmål 4	Spørsmål 5	Spørsmål 6
Mener du at Norge skal bli medlem av EU?	Det ligger et forslag til behandling i Stortinget om å endre Grunnlovens § 93. Dette skal gjøre det enklere å melde Norge inn i EU. Forslaget innebærer at Stortinget med 2/3-flertall, etter en rådgivende folkeavstemming, kan melde Norge inn i EU. I dag er kravet 3/4-flertall. Støtter du en slik endring av Grunnloven?	Vil du foretrekke EØS-avtalen dersom alternativet er EU-medlemskap?	Vil du foretrekke EØS dersom alternativet er en bilateral handelsavtale?	Mener du at reservasjonsretten i EØS bør brukes mot Jernbanepakke IV som vil pålegge Norge å konkurransesettet persontrafikken?	Bør Norge benytte reservasjonsretten i EØS mer aktivt?

Rødt

1. Erling Folkvord
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6
Nei Nei Ja Nei Ja Ja

Sosialistisk Venstreparti

1. Karin Andersen
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6
Nei Nei Ja Nei Ja Ja

2. Bersvend Salbu
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6
Nei Nei Ja Nei Ja Ja

Arbeiderpartiet

1. Knut Storberget
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6
Ja* Ja Ja* Ja Vet ikke Vet ikke
2. Anette Trettebergstuen
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6
Ja Ikke svart Ikke svart Ja Ikke svart Vet ikke
3. Tone Merete Sønsterud
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6
Nei Nei Ja Ja Ja* Nei

Knut Storberget: Sp. 1: Er tilhenger av norsk medlemskap, men mener det i dag ikke er en aktuell politisk problemstilling og at vårt forhold til EU ivaretas godt gjennom EØS og Schengenavtalen. Sp.3: I dagens situasjon: ja.

Tone Merete Sønsterud: Sp. 5: Vi vet vel ikke helt hvordan denne saken går, det er flere land som er skeptiske, men slik den ligger i dag vil jeg jobbe for et NEI.

Vil du støtte oss med din grasrotandel?

Org.navn: HEDMARK NEI TIL EU
Org.nr: 981459490

Vi trenger din støtte for å drive det viktige arbeid som Nei til EU gjør. Tipper du hos Norsk Tipping, gi oss gjerne grasrotandelen, det vil gi oss økonomi til å gjøre en enda bedre jobb.

Hedmark Nei til EU

Spørsmål 1	Spørsmål 2	Spørsmål 3	Spørsmål 4	Spørsmål 5	Spørsmål 6
Vil du foretrekke EØS-avtalen dersom alternativet er EU-medlemskap?	Vil du foretrekke EØS dersom alternativet er en bilateral handelsavtale?	Mener du at reservasjonsretten i EØS bør brukes mot Jernbanepakke IV som vil pålegge Norge å konkurransesettet persontrafikken?	Bør Norge benytte reservasjonsretten i EØS mer aktivt?		

Senterpartiet

1. Trygve Slagsvold Vedum
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6

Nei Nei Vet ikke* Nei Vet ikke Ja

Trygve Slagsvold Vedum: Sp. 3: Jeg ønsker ikke norsk medlemskap i EU eller EØS.

Miljøpartiet De Grønne

1. Ingebjørg Øveraasen
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6

Vet ikke Vet ikke Vet ikke Vet ikke Ja Ja

Kristelig Folkeparti

1. Geir Byberg
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6

Nei Nei Ja Nei Vet ikke Ja

Venstre

1. Erik Ringnes
Spørsmål 1 Spørsmål 2 Spørsmål 3 Spørsmål 4 Spørsmål 5 Spørsmål 6

Nei Nei Ja Ja Nei Vet ikke

TRENGER IKKE EØS FOR Å SELGE VARENE VÅRE:

Knuser EØS-myten

En ny rapport fra Menon Business Economics avdramatiserer konsekvensene for eksporten av å erstatte EØS-avtalen med andre avtaleformer.

Den mest seiglivete myten i EØS-debatten er at Norge er avhengig av EØS-avtalen for å få solgt varene og tjenestene våre på EU-markedet. Menon-rapporten viser at det er mulig å dekke eksportbedriftenes behov gjennom andre avtaleformer enn EØS-avtalen.

Menon-rapporten slår fast at en avtale som den EU forhandlet fram med Sør-Korea i 2010, kan være et alternativ til dagens EØS-avtale. Dette alternativet vil også ligge nær opp til det de fleste skeptikerne til dagens EØS-avtale ønsker. Avtalen viser at EU er villige til å inngå omfattende handelsavtaler med viktige handelspartnere.

– Dette alternativet baserer seg på den mest moderne og omfattende handelsavtalen EU har inngått med et annet land, sier Leo Grünfeld, forskningsleder i Menon.

Spennende alternativ

Ann Ørjebu er leder av ungdomsutvalget i Industri Energi. Hun synes dette alternativet til EØS er spennende.

Ann Ørjebu: – Vi skal ikke la oss påvirke av skremmelspropagandaen om at vi ikke får solgt varene våre.

– Vi skal ikke la oss påvirke av skremmelspropagandaen. Det er ikke mer hold i skremmene i dag enn for 20–30 år siden, sier hun.

– Jeg tror vi vil klare oss uten EØS, men det krever en iherdig innsats og gode forhandlere fra vår side. Å si opp EØS krever gode avtaler for industrien, og jeg tror vi kan få god bruk for denne utredningen.

EU viktig marknad

– EU er utan tvil et viktig eksportmarked, sier Grünfeld.
– EU står som mottaker av

omtrent 60 prosent av norsk eksport utenom olje og gass. Men EUs av eksporten er fallende. Fiskeeksporten og eksporten innenfor maritim- og offshoresektoren går i økende grad utenfor EU, seier Grünfeld.

– Det er omtrent 120 000 sys-selsatte innenfor eksporten til EU, forteller Grünfeld. Men eksporten til markedet utenfor EU skaper enda flere arbeidsplasser i Norge. Omtrent 140 000 personer er sys-selsatte med eksport til resten av verden.